

לקוטי תורה • פרשת נשא • מאמר 7

זאת חנוכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי...

”זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/7](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/7)

1 זאת חנוכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי ישראל כו' וכתוב זאת חנוכת המזבח אחרי המשח אותו.

"זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו מאת נשיאי ישראל" וכו'; ונאמר: "זאת חנוכת המזבח אחרי המשח אותו".

ויש להבין מ"ש בתחלה ביום המשח אותו דמשמע שהחנוכה של הנשיאים ומשיחת המזבח נעשה בפעם א' ושהם ענין א' דהא בהא תליא שהחנוכה עם המשיחה הם מישך שייך אהדדי.

ויש להבין את מה שנאמר תחילה, "ביום המשח אותו", שמשמע ממנו שחנוכת המזבח בידי הנשיאים ומשיחת המזבח נעשו בעת ובעונה אחת, ושהם עניין אחד, תלויים זה בזה, כך שהחנוכה והמשיחה קשורות זו בזו.

2 ואח"כ כתיב אחרי המשח אותו דמשמע שהמשיחה היא ענין בפ"ע [בפני עצמו] והיתה צריכה להיות קודם החנוכה שהחנוכה של קרבנות הנשיאים לא היו רשאים להביא אלא אחר משיחת המזבח.

ובהמשך כתוב: "אחרי המשח אותו", ומשמע שהמשיחה היא עניין בפני עצמו, והיה עליה להתרחש לפני החנוכה, שכן לא היו רשאים להקריב את קרבנות חנוכת הנשיאים אלא לאחר משיחת המזבח.

אבל אין ענין החנוכה של הנשיאים עם קרבנותיהם שייך כלל לענין משיחת המזבח שזה ענין בפ"ע [בפני עצמו] וזה ענין בפ"ע [בפני עצמו].

אך ענין חנוכת הנשיאים עם קרבנותיהם אינו קשור כלל לענין משיחת המזבח: זהו ענין בפני עצמו, וזהו ענין בפני עצמו.

אך להבין זה צריך להבין תחלה ענין הקרבנות בכללם מה ענינם כי הנה הקרבנות נק' בשם לחם כמ"ש את קרבני לחמי לאשי וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בשתי אכילות הכתוב מדבר אכילת אדם ואכילת מזבח.

אך כדי להבין זאת, עלינו להבין תחילה את ענין הקרבנות בכלל: מה ענינם. הקרבנות נקראים בשם "לחם", כמו שכתוב: "קרבני לחמי לאשי"; וחז"ל אמרו: "בשתי אכילות הכתוב מדבר, אכילת אדם ואכילת מזבח".

אכילת מזבח היא שהיו מקריבים חלב ודם ע"ג [על גבי] המזבח והיה יורד אש מלמעלה כדמות אריה ותאכל את העולה ואת חלבי השלמים וזהו אריה דאכיל קרבנין הנז' [הנזכר] בזהר.

אכילת המזבח הייתה בכך שהיו מקריבים חלב ודם על גבי המזבח, ואש הייתה יורדת מלמעלה כדמות אריה ואוכלת את העולה ואת חלבי השלמים; וזהו "אריה דאכיל קרבנין" הנזכר בזהר.

3 ויובן זה מענין התפלה שהיא כנגד הקרבנות ובהכרח שצ"ל בתפלה ג"כ מעין בחיי הקרבנות ודוגמתם שלכן תיקנוה כנגד הקרבנות

הדבר יובן מתוך עניין התפילה, שהיא כנגד הקרבנות. לכן בהכרח שגם בתפילה יהיה מעין בחינת הקרבנות ודוגמתם, ומשום כך תיקנו אותה כנגד הקרבנות;

והיינו משום העלאת נפש הבהמית בתפלה שעיקרה בעבודה שכלב להפוך לבו מן הקצה אל הקצה ממה שהיה שקוע וטרוד כל היום במחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש.

כלומר, משום העלאת הנפש הבהמית בתפילה, שעיקרה עבודה שכלב: להפוך את הלב מן הקצה אל הקצה, לאחר שהיה שקוע וטרוד כל היום במחשבות האדם ובתחבולותיו, וביצרי מעללי איש;

איש איש כפי שידוע נגעי לבבו לצעוק אל ה' בצר לו בכל לב ונפש וכמ"ש צעק לבם וגו' כל איש ואיש, לפי שהוא מכיר את נגעי לבבו, לזעוק אל ה' בעת צרתו בכל לב ונפש, כמו שכתוב: "צעק לבם" וגו'; ולעורר את האהבה לה' בתשוקה וצמאון לדבקה בו ית' עד שתחפץ להתפשט מלבושים צואים הן הן המחשבות והדבורים והמעשים אשר לא לה' המה.

ולעורר את האהבה לה', מתוך תשוקה וצמאון לדבקה בו ית', עד שהנפש תחפוץ לפשוט את לבושיה הצואים. לבושים אלה הם המחשבות, הדיבורים והמעשים שאינם לה';

הן בהיתר כו' שהן מלבושי נוגה שלפעמים עולה ונכללת בקדושה כאשר יפלס האדם מעגלי דרכיו שלא יהנה מהעוה"ז רק לש"ש [לשם שמים] להרחיב לבו ודעתו לה' ולתורתו כו'

בין שמדובר בדברים המותרים וכו', שהם לבושי נוגה; ולעיתים נוגה עולה ונכללת בקדושה, כאשר האדם שוקל את דרכיו כך שהוא נהנה מהעולם הזה רק לשם שמים, כדי להרחיב את לבו ודעתו לה' ולתורתו וכו',

כמ"ש במ"א, משא"כ כשנמשך האדם אחר גופו לצורך עצמו ולהנאת עצמו מכוין אזי הוא יורד ונמשך למטה ומן ההיתר יסיתנו כו'.

כמו שמבואר במקום אחר. אבל כאשר האדם נמשך אחר גופו, ומתכוון לצרכיו ולהנאתו שלו, הוא יורד ונמשך למטה, ומתוך המותר יסית אותו וכו'.

4 וזהו ענין בחיי הנוגה כשהיא יורדת ונכללת למטה בקליפות הטמאות לגמרי ועד"ז ניתקן ענין התפלה.

וזהו ענין בחינת נוגה כשהיא יורדת ונכללת למטה בקליפות הטמאות לגמרי. ועל דרך זו סודר ענין התפילה.

ומתחלה יסדר אדם שבחו של מקום בפסוקי דזמרה בגדולת ורוממות א"ס ב"ה לעורר התשוקה והצמאון בנפש הבהמית לאסתכלא ביקרא דמלכא בסידור שבחיו איך שהוא ברוך שאמר והיה העולם תחילה על האדם לסדר את שבחו של המקום בפסוקי דזמרה, ולדבר על גדולתו ורוממותו של אין סוף ברוך הוא, כדי לעורר בנפש הבהמית תשוקה וצימאון להתבונן בכבוד המלך, באמצעות סידור שבחיו: שהוא ברוך שאמר והיה העולם,

דהיינו באמירה אחת ובמאמר א' כו', וכמ"ש בזהר במחשבה א' ברא את העולם שהוא צופה ומביט עד סוף כל הדורות וקורא הדורות מראש וכולם נסקרים בסקירה אחת כו',

כלומר, באמירה אחת ובמאמר אחד וכו'; וכמו שכתוב בזהר: "במחשבה אחת ברא את העולם", שכן הוא צופה ומביט עד סוף כל הדורות, "וקורא הדורות מראש", וכולם נסקרים בסקירה אחת וכו';

והוא יחיד חי העולמים מלך פי' יחיד שהוא לבדו הוא כמו קודם שנברא העולם וכמ"ש אתה הוא עד שלא נברא כו'

והוא "יחיד חי העולמים מלך". פירוש "יחיד" הוא שהוא לבדו, כפי שהיה קודם שנברא העולם, וכמו שנאמר: "אתה הוא עד שלא נברא העולם" וכו';

וכמ"ש אני ה' לא שניתי שאף לאחר שנברא העולם אין עוד מלבדו ואתה הוא ה' לבדך וכמו שכתוב: "אני הו' לא שניתי" — שגם לאחר שנברא העולם "אין עוד מלבדו", ו"אתה הוא ה' לבדך",

כמו קודם שנברא העולם כי העולם אין תופס מקום כלל דכולא כלא ממש חשיבי לגביה. כמו קודם שנברא העולם, כי העולם אינו תופס מקום כלל, שהרי הכול נחשב כלא ממש ביחס אליו.

לפי שאתה עשית את השמים ושמי כו' ואתה מחיה את כולם כו' וחי העולמים אינו שהרי "אתה עשית את השמים ושמי..." , ו"אתה מחיה את כולם" וכו'. ו"חי העולמים" אינו

אלא בבחי' מלך שאין זה אלא לפי שנקרא שמו ומלכותו על המדינה כו' כמ"ש במ"א.

אלא בבחינת "מלך", שהרי הדבר תלוי בכך ששמו ומלכותו נקראים על המדינה וכו', כמו שמבואר במקום אחר.

משובח ומפואר עדי עד פי' למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית בעילוי אחר עילוי "משובח ומפואר עדי עד" — כלומר, למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית, בעלייה אחר עלייה.

עד אין קץ ותכלית כמ"ש הכל ירוממוך סלה וכל החיים יודוך סלה וקדושים בכל יום יהללוך סלה פי' סלה בלי הפסק עד רום המעלות.

בלי קץ וגבול, כמו שכתוב: "הכול ירוממוך סלה", "וכל החיים יודוך סלה" ו"קדושים בכל יום יהללוך סלה". פירוש "סלה" הוא: בלי הפסק, עד רום המעלות.

5 ונודע כמה מיני עליות בג"ע [בגן עדן] תחתון ועליון ונו"ן אלפים יובלות ושמיטין כו' שהרבה מיני עילויים מעילויים שונים והכל נמשך

וידוע שיש סוגים רבים של עליות בגן עדן התחתון ובגן עדן העליון, וכן חמישים אלף יובלות ושמיטות וכו'; יש סוגים רבים של התעלות, בדרגות שונות, והכול נמשך

רק מבחי' שמו הגדול בחי' שמו ומלכותו שאין זה רק בחי' זיו והארה בלבד כו'

רק מבחינת שמו הגדול, מבחינת שמו ומלכותו, שאינה אלא בחינה של זיו והארה בלבד וכו'

וכי נשגב שמו שאפ"י [שאפילו] שמו הוא בכו' לבדו רק הודו וזיוו של שמו על ארץ ושמים כו'.

וכי נשגב שמו, שאפילו שמו הוא בבחינת "לבדו"; רק הודו וזיוו של שמו הם "על ארץ ושמים" וכו'

6 ואי לזאת תכלה ותכסוף אליו ית' נפש כל חי לדבקה בו ית' ובפרט בהזכירו כי נקרא שמו הגדול ומלכותו ית' עלינו ישראל בפרט וכמ"ש וירם קרן לעמו מגיד דבריו ליעקב כו'

ולכן נפשו של כל חי תכלה ותכסוף אליו ית', לדבוק בו ית'; ובייחוד כאשר הוא נזכר ששמו הגדול ומלכותו ית' נקראים עלינו, על ישראל בפרט, כמו שכתוב: "וירם קרן לעמו", "מגיד דבריו ליעקב" וכו';

וכתיב כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו ואומרים ברוך ה' אלקי ישראל דייקא אזי תתעורר השמחה בלב איש ישמח ישראל בעושיו בשמחה גדולה לאלקים

וכתוב: "כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו"; ואנו אומרים: "ברוך ה' אלקי ישראל" — ישראל דווקא. אז תתעורר שמחה בלב האדם: "ישמח ישראל בעושיו", בשמחה גדולה בה',

שהשרה שכינתו בתוכנו וינהו כל בית ישראל אחרי ה' ואח"כ ברכות ק"ש [קריאת שמע] איך שהמלאכים מקדישים כו' ואהבת עולם אהבתנו חמלה גדולה ויתירה פי' יתירה מהמלאכים כו' כמ"ש בס"ב [בספר של בינונים].

שהשרה את שכינתו בתוכנו, "וינהו כל בית ישראל אחרי הוי"ו". ואחר כך באות ברכות קריאת שמע: כיצד המלאכים מקדישים וכו'; ו"אהבת עולם אהבתנו... חמלה גדולה ויתרה" — "יתרה" פירושו יותר מן המלאכים וכו', כפי שמוסבר בספר של בינונים (תניא).

7 ומזה יעלה ויבא ויגיע למס"נ [למסירות נפש] בק"ש [בקריאת שמע] באחד ואהבת בכל לבבך בשני יצריך, דהיינו שגם כח המתאוה שבנפש הבהמית שבאדם המתאוה לדברים גשמיים ומתוך כך הוא מתעלה ומגיע למסירות נפש בקריאת שמע, באמירת "אחד", וכאהבה של "ואהבת... בכל לבבך" — בשני יצריך; כלומר, שגם כוח התאוה שבנפש הבהמית שבאדם, המתאוה לדברים גשמיים

וצרכי גופו בתענוגות בני אדם ישוב אל ה' ויחפוץ בקרבת אלקים כי טוב שהוא מקור כל התענוגים וחיי החיים ב"ה ואזי יתענג על ה' ממש.

ולצרכי גופו, לתענוגות בני האדם, ישוב אל ה' ויחפוץ בקרבת אלקים, כי טוב הוא, שהרי הוא מקור כל התענוגות וחיי החיים, ברוך הוא; ואז יתענג על ה' ממש.

8 וע"ז דרשו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] בפסוק וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד טוב זה מלאך חיים מאד זה מ"ה [שם מ"ה] כו'

ועל כך דרשו חז"ל על הפסוק "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד": "טוב" — זה מלאך החיים; "מאד" — זה מלאך המוות, וכן הלאה.

ולכאורה יפלא הרי הוא המ"ה [השם מ"ה] הוא היצה"ר [היצר הרע] ומה היא טובתו ולא עוד אלא שנקי טוב מאד יותר ממלאך החיים.

לכאורה הדבר תמוה: הרי מלאך המוות הוא היצר הרע; מה טוב יש בו? ולא זו בלבד, אלא שהוא נקרא "טוב מאד" — יותר ממלאך החיים.

אלא הענין הוא שאין טובתו של היצה"ר [היצר הרע] כשהוא בתקפו אלא כד אתכפיא סט"א [סטרא אחרא] כו' דהיינו

אלא, טובתו של היצר הרע אינה כשהוא בתוקפו, אלא דווקא "כד אתכפיא סטרא אחרא" — כשהסטרא אחרא נכנעת, וכן הלאה; כלומר,

שכאשר כח המתאוה שכלב האדם שמנפשו הבהמית מתהפך וישוב לאהבת ה' בכל לבבו שאזי גם היצה"ר [היצר הרע] שמשכנו כלב ששם משכן נפש הבהמית כחלל השמאלי

כאשר כוח התאוה שכלב האדם, שמקורו בנפש הבהמית, מתהפך ושב לאהבת ה' בכל לבבו, אזי גם היצר הרע, שמשכנו כלב — שהרי שם, כחלל השמאלי, משכן הנפש הבהמית —

הנה מלאך רע בע"כ [בעל כרחך] יענה אמן ומסכים ומתרצה להודות על האמת כי הוא ית' חיי החיים ומקור התענוגים ואליו יאתה להיות כלתה נפשו לה' בתשוקה וצמאון כו'.

הנה מלאך רע, בעל כורחו, עונה אמן, מסכים ומתרצה להודות על האמת: שהוא יתברך חיי החיים ומקור התענוגים, וראוי לו שהנפש תכלה אל ה' בתשוקה ובצימאון, וכן הלאה.

9 ובעבור זה אסתלק יקרא דקוב"ה [דקדושא בריך הוא] לעילא כי זה הוא תכלית המכוון בבריאת העולמות להיות יתרון זה בנפש הבהמית השבה אל ה' כיתרון ה אור הבא מן החושך כנודע וכמ"ש במ"א.

ובשל כך "כבודו של הקדוש ברוך הוא מתעלה למעלה", שכן זו התכלית שלשמה נבראו העולמות: שתהיה מעלה זו בנפש הבהמית השבה אל ה', כמעלת האור הבא מן החושך, כידוע וכפי שמבואר במקום אחר.

ולכן הוא טוב מאד יותר ממלאך החיים שהוא בעצמו ממקור החיים והטוב, אבל מלאך רע שירד למדרגת מות ורע כשנתהפך לבחי טוב וחיים הוא מעולה יותר כמשל יתרון האור כו'

ולכן הדבר הוא "טוב מאוד", יותר ממלאך החיים, שמקורו עצמו הוא מקור החיים והטוב; אבל מלאך רע, שירד למדרגת מוות ורע, כאשר הוא מתהפך לבחינת טוב וחיים — הוא נעלה יותר, בדומה למעלת האור וכו'.

[ועמ"ש מזה בד"ה אלה מסעי וע' בזהר ר"פ יתרו דס"ח ע"ב ובפ' בהעלותך דף קנ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ומ"ש לקמן ע"פ והיה הבן הבכור לשניאה]

[ועיין במה שנתבאר על כך במאמר המתחיל "אלה מסעי"; ועיין בזהר, בתחילת פרשת יתרו, דף סח ע"ב, ובפרשת בהעלותך, דף קנג ע"ב; וכן במה שיתבאר להלן על הפסוק "והיה הבן הבכור לשניאה".]

וגם כמ"ש בזה"ק [בזהר הקדוש] במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] כו' דמשכין ל"י בחילא יתיר שהוא מחמת יותר תגבורת כו'

וכן נאמר בזהר הקדוש: "במקום שבעלי תשובה עומדים" וכו', שכן הם ממשיכים אותו "בכוח גדול יותר"; והיינו משום שיש בהם התגברות גדולה יותר וכו'.

שכאשר האהבה בתגבורת מבחי' רשפי אש האהבה היא כמעלת הזהב על הכסף היא האהבה שבטבעה כתולדתה שנמשלה למים משוך אחריו כמים כו'.

כאשר האהבה מתגברת בבחינת רשפי אש, היא נעלית כאותה מעלה שיש לזהב על הכסף. הכסף הוא האהבה הטבעית, כפי שהיא מלידה, שנמשלה למים: "משוך אחריו כמים" וכו'.

10 והאהבה כרשפי אש נולדה מהתבוננות זו שבתפלה ופסודי' [ופסוקי דזמרה] בסידור שבחיו של מקום בעומק דעתו בגדולת א"ס ב"ה ורוממותו לאין קץ ובברכת יוצר ואהבת עולם כו'

ואהבה כרשפי אש נולדת מהתבוננות זו שבתפילה ובפסוקי דזמרה, בסידור שבחיו של מקום מתוך העמקה בדעתו בגדולת אין סוף ברוך הוא וברוממותו שאין לה קץ, וכן בברכת "יוצר [אור]" ובברכת "אהבת עולם" וכו',

עד שיגיע לקיום מס"נ [מסירות נפש] באחד וקיום ואהבת כו' כנ"ל וכמ"ש במ"א ע"פ מצרף לכסף וכור לזהב ואיש לפי מהללו, פ"י שבאיש לפי מהללו בק"ש [בקריאת שמע] ותפלה

עד שיגיע לקיום מסירות נפש ב"אחד" ולקיום "ואהבת" וכו', כנזכר לעיל; וכפי שנתבאר במקום אחר על הפסוק "מצרף לכסף וכור לזהב ואיש לפי מהללו". כלומר, "איש לפי מהללו" — בקריאת שמע ובתפילה

ופסוקי דזמרה נעשה מצרף וכור הן רשפי אש האהבה לכלות ולשרוף את כח המתאווה שבנפש הבהמית עד שישוב לאהבת ה' ולדבקה בו בתשוקה וצמאון ובכלות הנפש ממש:

ובפסוקי דזמרה נעשים המצרף והכור: אלו הם רשפי אש האהבה, לכלות ולשרוף את כוח התאווה שבנפש הבהמית, עד שתשוב לאהבת ה' ולדבקות בו מתוך תשוקה וצמאון וכלות הנפש ממש.

11 ב והנה הכח הזה לנפש הבהמית שתתפעל מגדולת א"ס ב"ה ורוממותו עד שתתלהט ותתלהב בתשוקה וצמאון לה' ולדבקה בו

ב. והנה, הכוח שיש לנפש הבהמית להתעורר מגדולתו ורוממותו של אין סוף, ברוך הוא, עד שתידלק ותבער בכמיהה ובצמא לה' ולהידבק בו,

ית' עד שישוב ויתהפך כח המתאווה שבה לאהבת ה' הוא מפני ששרש נפש הבהמית שבאדם נלקחה מהאופנים וחיות הקדש שבמרכבה פני אריה מפני שור כו'

עד שכוח התאווה שבה ישוב ויתהפך לאהבת ה' יתברך, הרי זה מפני ששרש הנפש הבהמית שבאדם נלקח מהאופנים ומחיות הקודש שבמרכבה, מפני אריה ומפני שור וכו'.

(הגם כי שרש כל נפש הבהמות הוא ג"כ מבחי' פני אריה פני שור ושרש נפש העופות מבחי' פני נשר כמ"ש במ"א, ובמה תפרד שרש וחיות נפש הבהמית שבאדם שבוודאי אינה דומה לנפש שבבהמות ממש. [אף ששורש נפשן של כל הבהמות הוא גם כן מבחינת פני אריה ופני שור, ושורש נפש העופות הוא מבחינת פני נשר, כמו שמבואר במקום אחר; ואם כן, כמה נבדלים השורש והחיות של הנפש הבהמית שבאדם, שהרי בוודאי אינה דומה לנפש שבבהמות ממש?]

שהרי נפש הבהמית שבאדם היא נפש המשכלת ומדברת שגדלה וגבהה מעלתה לאין קץ על נפש שבבהמות ממש שאינה אלא נפש חיה בלבד ואין ערוך לחי עם מדבר כנודע. שהרי הנפש הבהמית שבאדם היא נפש משכלת ומדברת, שמעלתה גבוהה ונישאה לאין ערוך ממעלת הנפש שבבהמות ממש, שאינה אלא נפש חיה בלבד; ואין ערך בין החי למדבר, כידוע.

אך הענין הוא שארבע חיות שבמרכבה ארבעה פנים לכל אחת מהנה ויש בכל אחת מהן דמות אדם וכמ"ש ודמות פניהם פני אדם ושרש וחיות נפש הבהמית שבאדם הוא מבחי' אדם שבחיות שבמרכבה אך העניין הוא שלארבע החיות שבמרכבה יש ארבעה פנים לכל אחת מהן, ובכל אחת מהן יש דמות אדם, כמו שכתוב: "ודמות פניהם פני אדם"; ושורש הנפש הבהמית שבאדם וחיותה הם מבחינת האדם שבחיות שבמרכבה, כי גם בחי' פני שור ופני אריה כלולים מבחי' אדם וכמ"ש בזהר ושרש נפש הבהמות שמבחי' פני שור היינו מבחי' פני שור בעצם כו'.

כי גם בחינת פני שור ופני אריה כלולה מבחינת אדם, כמו שכתוב בזהר; ואילו שורש נפשן של הבהמות, שמבחינת פני שור, הוא מבחינת פני שור עצמו וכו'.

[ועמ"ש מזה בביאור ע"פ אני ישנה ובד"ה אם בחקתי תלכו ובד"ה בכ"ה בכסליו ובד"ה המגביהי לשבת] והנה האופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים. וענין הרעש הוא מחמת ששומעים את השרפים שאומרים קדוש ג"פ [ג' פעמים] וזהו ענין לעומת השרפים.

[ועיינו במה שנכתב על כך בביאור לפסוק "אני ישנה", ובמאמרים הפותחים במילים "אם בחוקותי תלכו", "בכ"ה בכסליו" ו"המגביהי לשבת".] והנה, "האופנים וחיות הקדש ברעש גדול מתנשאים לעומת השרפים". הרעש נובע מכך שהם שומעים את השרפים אומרים "קדוש" שלוש פעמים; וזהו עניין "לעומת השרפים".

וביאור ענין זה כי הנה פי' וביאור מלת קדוש הוא לומר שהוא קדוש ומובדל בערך שאין לו ערך ויחוס בעלמין שאינו לא בגדר ממלא ולא בגדר סובב דלאו מכל מדות אלין כלל.

וביאור העניין הוא שפירוש המילה "קדוש" הוא לומר שהוא קדוש ומובדל, במדרגה שאין לה שום ערך ויחוס לעולמות; אין הוא לא בגדר ממלא כל עלמין ולא בגדר סובב כל עלמין, שהרי "לאו מכל מדות אלין כלל".

אך קדוש בוי"ו הוא ענין המשכה מקדש עליון [ועיין מ"ש מזה בד"ה צאינה וראינה בענין שאו ידיכם קדש].

אבל "קדוש" בוי"ו הוא המשכה מן הקודש העליון. [ועיינו במה שנכתב על כך במאמר המתחיל "צאינה וראינה", בעניין "שאו ידיכם קדש"].

כי ענין קדש הוא מלה בגרמיה שהוא ענין עצמיות קדושת אור א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף ואין לו תכלה כו' ואין העולמות יכולים לקבל אור א"ס ב"ה

כי הקודש הוא דבר בפני עצמו; עניינו עצמות קדושת אור אין סוף ברוך הוא, שכשמו כן הוא — אין לו סוף ואין לו תכלה וכו', והעולמות אינם יכולים לקבל את אור אין סוף ברוך הוא

כמו שהוא שהיו בטלים במציאות והיו כלא היו אלא ע"י צמצום גדול להמשיך התפשטות זיו והארה בלבד בבחי' קו וחוט כו' והוא ענין קדוש בוי"ו בבחינת המשכה

כפי שהוא, שכן היו מתבטלים ממצאותם והיו כאילו לא היו מעולם; אלא רק על ידי צמצום גדול, כדי להמשיך התפשטות של זיו והארה בלבד, בבחינת קו וחוט וכו'. וזהו ענין "קדוש" בוי"ו, בבחינת המשכה.

אך גם ההמשכה ההיא עדיין היא בבחי' קדוש ומובדל שאין העולמות יכולים להשיג עד שנעשה המשכה והארה דהארה והוא ענין קדוש השני המשכה והארה מקדוש הראשון. וכן ענין קדוש השלישי הוא ענין המשכה והארה דהארה שנמשך מקדוש הב'.

אבל גם אותה המשכה עדיין היא בבחינת קדוש ומובדל, שהעולמות אינם יכולים להשיג, עד שנעשית המשכה והארה של הארה; וזהו ה"קדוש" השני — המשכה והארה מן ה"קדוש" הראשון. וכן ה"קדוש" השלישי הוא המשכה והארה של הארה, הנמשכת מן ה"קדוש" השני.

ובזה יוכל להיות בחי' הוי' להיות כל הנמצאים העליונים ששיגו יקר תפארת גדולתו ורוממותו לאין קץ באיזה השגה ותפיסה ויתענגו על ה' בהשגתם תענוג נפלא [ועמ"ש מענין ג"פ גי' פעמים] קדוש בביאור ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו

ובכך יכולה להיות בחינת הוי', כך שיהיו כל הנמצאים העליונים, שיוכלו להשיג במידה כלשהי של הבנה ותפיסה את יקר תפארת גדולתו ורוממותו שאין להן קץ, ויתענגו על ה' בהשגתם כתענוג נפלא. [ועיינו כמה שנכתב על עניין שלוש פעמים "קדוש" בביאור על הפסוק "אחרי ה' אלקיכם תלכו",

ובד"ה רני ושמחי בת] ואעפ"כ [ואף על פי כן] נק' צבאות אות הוא בצבא דיליה שאי נו בבחי' השגה אלא עד"מ בבחי' אות אחת מענין שלם בהשכלה והשגה שלימה שהאות ההוא אין לו ערך להיות נק' עליו כלל שם השגה אלא רמז בעלמא.

ובמאמר המתחיל "רני ושמחי בת". [ואף על פי כן הוא נקרא "צבאות": "אות הוא בצבא דיליה". כלומר, אין זו בדרך של השגה, אלא על דרך משל, כאות אחת מתוך עניין שלם המובן ומושג בשלמות; לאות הזאת אין כל ערך, עד שאי אפשר לכנותה כלל בשם השגה, אלא היא רמז בלבד.

וכך הוא ענין השגת העולמות ואפילו עולמות עליונים מאחר שהן בבחי' נבראים ומחודשים מאין ליש אין להם תפיסה והשגה בו ית' בעצמו ובכבודו שאתה הוא עד שלא נברא העולם כו'

וכך הוא גם עניין השגת העולמות: אפילו העולמות העליונים, מאחר שהם נבראים ומחודשים מאין ליש, אין להם תפיסה והשגה בו יתברך כפי שהוא בעצמו ובכבודו, "שאתה הוא עד שלא נברא העולם" וכו';

ואין להם תפיסה אלא בחיות המתפשט בעולמות להחיותם ולהוותם מאין ליש שהוא בבחי' אות אחת כיו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] ובה' העוה"ז ואין להם השגה אלא בבחי' יו"ד כו'.

ואין להם תפיסה אלא בחיות המתפשטת בעולמות להחיותם ולהוותם מאין ליש, שהיא בבחינת אות אחת: "כיו"ד נברא העולם הבא ובה"א העולם הזה"; ואין להם השגה אלא בבחינת יו"ד וכו'.

והנה כאשר האופנים שומעים את השרפים אומרים כן מרעישים בקול רעש גדול מחמת ששומעים דבר גדול שהוא למעלה מהשגתם שאינו נתפס ונקלט בהשגתם בבחי' פנימית

והנה, כאשר האופנים שומעים את השרפים אומרים "קדוש", הם יוצרים קול רעש גדול, מפני שהם שומעים דבר גדול הנמצא למעלה מהשגתם, שאינו נתפס ונקלט בהשגתם בפנימיות,

רק בבחי' מקיף שאין כח בבחי' כלי השגתם להכיל ההשגה הגדולה והנוראה ההיא אלא נשאר עליהם בבחי' מקיף ומ"מ בבחי' מקיף משיגים שיש דבר גדול ונורא ונמשך מזה רשימו לבחי' פנימית להיות בבחי' רעם ורעש לבד

אלא רק בבחינת מקיף; לכלי ההשגה שלהם אין כוח להכיל את ההשגה הגדולה והנוראה הזאת, והיא נשארת עליהם בבחינת מקיף. ואף על פי כן, בבחינת מקיף הם משיגים שיש דבר גדול ונורא, ומכך נמשך רשימו אל הפנימיות, ונוצר רק קול של רעם ורעש.

כי כל דבר חידוש שאינו מושג בשכל רק שמ"מ שומע בבחי' מקיף ונכנס רשימו לבחי' פנימי [פנימיות / פנימיות] נעשה מזה התפעלות בבחי' פנימי [פנימיות / פנימיות] לומר ראה זה חדש הוא שאין כח בשכלו לתפוס ולהשיג הדבר ההוא

שהרי כשאדם נתקל בדבר חידוש שאינו מושג בשכל, אך הוא שומע עליו בבחינת מקיף ורשימו ממנו נכנס לפנימיות, מתעוררת בו מכך התפעלות פנימית, והוא אומר: "ראו, דבר חדש הוא" — מפני שאין בשכלו כוח לתפוס ולהבין את הדבר הזה

כמו שהוא בעצמו ומזה מתהווה הרעש שמחמת גודל עוצם הפלאה הדבר הנורא שאין כח בשכלו לתפוס כו' יתהווה לו רעש גדול כו'

כפי שהוא בעצמו. מכך נוצר הרעש: מפני שעוצמת הפלא של הדבר הנורא גדולה כל כך, ושכלו אינו מסוגל לתפוס אותו וכו', נוצר בו רעש גדול וכו'.

והשרפים לפי ששרשם ממקום הרעש ההיא כמ"ש שרפים עומדים ממעל לו ואין השגה זו חידוש אצלם כל כך [והוא ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי ישעיה כבן כרך שראה את המלך כו' וכמ"ש במ"א] לכן אינם מרעישים כי

אכל השרפים, ששרשם ממקום הרעש הזה, ככתוב: "שרפים עומדים ממעל לו", השגה זו אינה חידוש גדול כל כך עבורם [וזהו ענין מאמר חז"ל על ישעיהו, שהיה כבן עיר שראה את המלך וכו', וכפי שנתבאר במקום אחר]. לכן אינם יוצרים רעש, כי

לכן נקי שמם שרפים שכבר נשרפו כו' [וכיוצא בזה גבי חברי דניאל שלא השיגו המראה רק דמזלייהו חזי נפלה חרדה גדולה עליהם יותר מדניאל שראה את המראה כמ"ש במ"א].

לכן הם נקראים שרפים, שכן כבר נשרפו וכו' [וכעין זה אצל חבריו של דניאל: הם לא השיגו את המראה, אלא רק "מזלייהו חזי", ובכל זאת נפלה עליהם חרדה גדולה יותר מזו שנפלה על דניאל, שראה את המראה, כפי שנתבאר במקום אחר].

ולפי שנה"ב [שנפש הבהמית] שרשה מבחי' אופנים וחיות ע"כ יש בה הכח הזה שתתפעל בבחי' רעש. וזהו ענין בחילא יתיר. טוב מאוד יותר מבחי' אהבת הנה"א [הנפש האלקית] בעצמה:

ומכיוון ששורש נפש הבהמית הוא מבחינת האופנים והחיות, יש בה הכוח הזה להתפעל ברעש. וזהו ענין "בחילא יתיר" — "טוב מאוד", למעלה מבחינת אהבת נפש האלקית עצמה.

ג והנה ע"י הרעש נעשה כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם. פי' האדם לאדם כי יש אדם שעל דמות הכסא דמות כמראה אדם.

ג. והנה, על ידי הרעש נעשה "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם". פירוש "האדם לאדם" הוא שיש אדם על דמות הכיסא, "דמות כמראה אדם".

ויש בחי' אדם שמתחת לכסא ואפילו הג' חיות פני אריה פני שור פני נשר הם בבחי' אדם וכמ"ש במרכבת יחזקאל ודמות פניהם פני אדם כו'

ויש בחינת "אדם" שמתחת לכיסא; אפילו שלוש החיות — פני אריה, פני שור [ופני] נשר — הן בבחינת "אדם", כפי שנאמר במרכבת יחזקאל: "ודמות פניהם — פני אדם" וכו',

לארבעתן כו' [ועיין מזה בזהר פ' במדבר דק"ח ע"ב ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובזהר פ' תזריע "לארבעתן" וכו' [ועיין בענין זה בזהר, Parshas Bamidbar, page 118b, ובפירוש הרמ"ז (רבי משה זכות) שם; וכן בזהר, Parshas Tazria,

דמ"ח סע"א [סוף עמוד א] ובפ' בראשית ד"ח סע"ב [סוף עמוד ב] וכמים הפנים לפנים כן לב האדם שלמעלה על הכסא לאדם שמתחת לכסא באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] דיליה בבחי' רעש גדול כנ"ל.

page 48, end of side a; וכן ב" Parshas Bereishis, page 18, end of side b. וכמו "כמים הפנים לפנים, כן לב" ה"אדם" שלמעלה, שעל הכיסא, משיב ל"אדם" שמתחת לכיסא, באמצעות האתערותא דלתתא שלו, בבחינת רעש גדול, כנזכר לעיל.

12 ופי' פניהם פני אדם היינו שבפנימיותם דבחי' אופנים וחיות הוא בחי' אדם וכמ"כ [וכמו כן] בנה"ב [בנפש הבהמית] שבאדם בפנימיותה היא נפש השכלית.

ופירוש "פניהם — פני אדם" הוא שבפנימיותם של האופנים והחיות יש בחינת אדם; וכך גם בנפש הבהמית שבאדם: בפנימיותה היא הנפש השכלית.

ועמ"ש בד"ה וספרתם לכם בענין ופניהם וכנפיהם שהטעם על ופניהם הוא בזקף גדול שהוא הפסק להפסיק בין ופניהם לוכנפיהם כו'

ועיינו במה שכתוב במאמר המתחיל "וספרתם לכם", בעניין "ופניהם וכנפיהם": הטעם שעל המילה "ופניהם" מופיע הטעם זקף גדול, שהוא הפסק, כדי להפריד בין "ופניהם" ל"וכנפיהם" וכו';

ע"ש ועי"ז אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בבחי' הנה"ב [הנפש הבהמית] והשכלית זהו בחי' לב האדם התחתון אל האדם כו' נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה. וביאור ענין אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו יובן ג"כ בענין הקרבנות.

עיינו שם. ובאמצעות אתערותא דלתתא זו, שכנפש הבהמית וכנפש השכלית, שהיא בחינת "לב האדם" התחתון הפונה אל האדם וכו', נמשכת מלמעלה אתערותא דלעילא. גם את עניינה של אתערותא דלעילא זו אפשר להבין מעניין הקרבנות.

כי הנה הקרבנות להקריב חלב ודם של הבהמה ע"ג [על גבי] המזבח הוא ג"כ בחי' העלאה דנפש הבהמה ששרשה מחיות ואופנים מבחי' פני שור כו'.

שהרי גם הקרבנות — הקרבת החלב והדם של הבהמה על גבי המזבח — הם בחינת העלאה של נפש הבהמה, ששורשה בחיות ובאופנים, בבחינת פני שור וכו'.

13 והנה היו מביאים אש שלמטה ועי"ז נחית אשא עילאה אריה דאכיל קרבנין אריה מלך שבחיות להתכלל באש שלמעלה.

והנה, היו מביאים אש מלמטה, ועל ידי כך ירדה האש העליונה, "האריה שאוכל את הקרבנות" — האריה, מלך החיות — כדי להיכלל באש שלמעלה.

וכך ג"כ בתפלה בהעלאת נה"ב [נפש הבהמית] יש ג"כ ב' בחי' אשיות הנ"ל העלאה והמשכה וכי"ז [וכל זה] נק' אכילת מזבח וכן הענין ג"כ למעלה בנשמות שמיכאל כה"ג [כהן גדול] מקריב ע"ג [על גבי] המזבח

וכך גם בתפילה, בהעלאת הנפש הבהמית, יש שתי בחינות האש האמורות — העלאה והמשכה; וכל זה נקרא אכילת המזבח. וכך גם למעלה, בנוגע לנשמות שמיכאל, הכהן הגדול, מקריב על גבי המזבח;

כי הנשמות הן בחי' נבראים מאין ליש ועי"י מיכאל נקרבים למעלה מעלה ליכלל באצי' דאיהו וחיוהי וגרמוהי חד:

כי הנשמות הן בבחינת נבראים, [שהובאו] מאין ליש, ועל ידי מיכאל הן מוקרבות למעלה מעלה, כדי להיכלל באצילות, שבה "הוא, חיותיו וכליו אחד".

והנה הקרבת הקרבנות ע"ג [על גבי] המזבח נקי בשם אכילה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בשתי אכילות הכתוב מדבר אי אכילת אדם ואי אכילת מזבח לפי שהיא בחיי פנימית אכלתי יערי עם דבשי (ועמ"ש בד"ה ואם האכל יאכל בפי שלח).

והנה, הקרבת הקרבנות על המזבח נקראת "אכילה", כפי שאמרו חז"ל: "הכתוב מדבר בשתי אכילות: אחת, אכילת אדם, ואחת, אכילת מזבח". זאת מפני שזו בחינה פנימית: "אכלתי יערי עם דבשי" (וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "ואם האכל יאכל" בפרשת שלח).

אבל יש בחינה אחרת והיא בחיי מקיף שהיא ענין הקטרת שהוא רק ריח שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף שאינו נכנס בגוף כלל בבחי' פנימית רק בבחי' מקיף מלמעלה

אבל יש בחינה אחרת, והיא בחינת מקיף: הקטורת. היא אינה אלא ריח, שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף, שכן הוא אינו נכנס כלל לגוף בדרך פנימית, אלא פועל עליו מלמעלה בדרך מקיפה.

(ונתבאר מזה בביאור ע"פ באתי לגני גבי אריתי מורי וכמו שהחוטם הוא למעלה מהחך כו'. ועמ"ש ע"פ ראה ריח בני בפי תולדות ע"ש בענין העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] שבבחי' מקיף, ועיין בזהר ס"פ ויקהל) (ענין זה נתבאר בביאור על הפסוק "באתי לגני", בקשר ל"אריתי מורי", וכמו שהחוטם גבוה מן החך וכו'. וראו מה שנכתב על הפסוק "ראה ריח בני" בפרשת תולדות; עיינו שם בענין העלאת מ"ן שבבחינת מקיף, וראו בזהר סוף פרשת ויקהל).

(דרי"ט א') מענין קטרת ובפי' בהעלותך (דקנ"א ע"ב) ושם מבואר ג"כ מענין מזבח הפנימי ומזבח החיצון (דף רי"ט ע"א), בענין הקטורת; וכן בפרשת בהעלותך (דף קנ"א ע"ב), ושם מבואר גם ענינם של המזבח הפנימי והמזבח החיצון.

והיינו בחינת פנימית הלב וחינונית הלב ועמ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב בענין ויחד לבכנו כו' וזו בחינת פנימיות הלב וחינוניות הלב. וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "מי מנה עפר יעקב", בענין "ויחד לבכנו" וכו';

ע"ש ועמ"ש עוד מענין קטרת לעיל ע"פ נשא את ראש בני גרשון, ובד"ה בכ"ה בכסלו וע' מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] ס"פ בא ע"פ הרע"מ [הרע"א מהימנא] שם ד"מ ע"ב.

עיינו שם. וראו עוד מה שנכתב לעיל בענין הקטורת, על הפסוק "נשא את ראש בני גרשון", ובמאמר המתחיל "בכ"ה בכסלו"; וכן ראו את דברי הרמ"ז (רבי משה זכות) בסוף פרשת בא, על הרע"א מהימנא שם, דף מ' ע"ב.

15 והנה הקטרת לא היתה קריבה על מזבח החיצון כ"א על מזבח הפנימי. אך ורק בנשיאים היתה הוראת שעה שהקריבו קטרת ע"ג [על גבי] מזבח החיצון.

והנה, הקטורת לא הוקרבה על המזבח החיצון, אלא על המזבח הפנימי בלבד. אצל הנשיאים בלבד הייתה הוראת שעה, והם הקריבו קטורת על גבי המזבח החיצון.

והיינו בשביל חנוכת המזבח. וענין החנוכה זו הוא מלשון חינוך כמו חנוך לנער ע"פ דרכו וזה היה לשם חנוכת המזבח. משמעות המילה "חנוכה" קשורה למילה "חינוך", כמו בפסוק: "חנוך לנער על פי דרכו";

והיינו כמשל התינוק שמחנכין אותו ללמוד נותנין לו מתנה יתירה כדי להרגילו להתחיל בלימוד משא"כ כשהוא כבר הרגיל א"ע [את עצמו] והתחיל כו'.

היינו, בדומה למשל על ילד קטן שמרגילים אותו ללמוד: נותנים לו מתנה נוספת כדי להרגיל אותו להתחיל ללמוד; אבל לאחר שכבר התרגל והתחיל ללמוד, וכן הלאה.

16 והיינו שהחינוך ללמוד אינו ע"י הלימוד בלבד שזהו דבר ההוה לו תמיד אלא שמחנכין אותו ע"י איזו תוספת

כלומר, אין מחנכים ילד ללמוד באמצעות הלימוד לבדו, שהרי זהו הדבר הרגיל שהוא עושה תמיד, אלא מחנכים אותו באמצעות תוספת כלשהי,

כמו איזו התקרבות או איזו מתנה כו' אך לאחר שכבר חינוכו אותו די בדבר ההוה תמיד והיינו משום שכל התחלות קשות.

כגון התקרבות כלשהי או מתנה כלשהי וכו'. אבל לאחר שכבר חינוכו אותו, די בדבר הרגיל. והטעם הוא ש"כל ההתחלות קשות".

ולכן כדי שתהיה ההתחלה צ"ל ע"י חינוך. (וכמ"ש במ"א בד"ה בכ"ה בכסלו הנ"ל בענין חנוך לנער ע"פ דרכו).

לכן, כדי שתהיה התחלה, היא צריכה לבוא באמצעות חינוך. (כפי שנתבאר במקום אחר, במאמר הפותח במילים "בכ"ה בכסלו" הנזכר לעיל, בענין "חנוך לנער על פי דרכו").

וזהו ג"כ ענין הבו לה' כבוד כו' ואחר כך קול ה' על המים כו' ז' קולות ופ"י קול הוא המשכה כמו קול גשמי היוצא מן הלב אל הדבור

וזהו גם ענין "הבו לה' כבוד" וכו', ולאחר מכן "קול ה' על המים" וכו' — שבעת הקולות. משמעותו של "קול" היא המשכה, כמו קול גשמי היוצא מן הלב אל הדיבור;

והנה הוא המחבר המדה שכלב עם הדבור להיות נראים ונתגלים אופן המדות שכלב למהות אחר בדבור וה"ז [והרי זה] בחי' ירידה ממהות מדה למהות דבור.

הקול הוא המחבר את המידה שכלב עם הדיבור, כך שאופן המידות שכלב נעשה נראה ומתגלה באופן אחר — בדיבור; וזהו בחינת ירידה ממהות של מידה למהות של דיבור.

וירידה והמשכה זו היא ע"י הקול. ועד"ז כל ירידה והמשכה ממהות למהות אחר נק' בשם קול. ירידה והמשכה זו נעשות באמצעות הקול. בדומה לכך, כל ירידה והמשכה ממהות אחת למהות אחרת נקראת "קול".

וזהו ענין קלא פנימאה דלא אשתמע הוא בחי' המשכה משכל למדות כו' (ועמ"ש מזה בשה"ש [בשיר השירים] ע"פ קול דודי הנה זה בא).

וזהו ענין "קלא פנימאה דלא אשתמע" — הקול הפנימי שאינו נשמע: זהו בחינת המשכה מן השכל אל המידות וכו'. (ועיינו במה שנתבאר על כך ב"Shir HaShirim, על הפסוק "קול דודי הנה זה בא").

וזהו ענין ז' קולות שהם ז' בחינות המשכות וירידות בז' המדות. מים הוא חסד וכח הוא בחי' גבורה כו'. וזהו ענין שבעת הקולות: הם שבע בחינות של המשכות וירידות אל שבע המידות. "מים" הם חסד, ו"כח" הוא בחינת גבורה וכו'.

והמשכה הוא מעלמא דאתכסיא שלמעלה מהמדות (וכענין שבעה ושבעה מוצקות לנרות ששבעת הנרות הן שבעה מדות והמוצקות הן המשכות ממד רגות עליונות להמדות ע' [עיי' בזהר ס"פ מקץ] (דר"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ועמ"ש בד"ה כי עמך מקור חיים.

והמשכה היא מהעולם הנסתר, שלמעלה מהמדות. כך גם בענין "שבעה ושבעה מוצקות לנרות": שבעת הנרות הם שבע המדות, והמוצקות הן המשכות ממדרגות עליונות אל המדות. ראו בזהר, בסוף פרשת מקץ (עמ' 204, סוף ע"ב). ראו גם את מה שנכתב במאמר המתחיל "כי עמך מקור חיים".

וכי"ה עוד בזהר דשבעה מוצקות הן שבעה הכלים כו' ועיין מענין שבעה הכלים בזהר פ' תזריע דמ"ז ע"ב וכל המשכה הוא ע"י שם הוי"ו יו"ד צמצום כו'

וכך נאמר גם בזהר, ששבעת המוצקות הם שבעה הכלים וכו'. ראו בעניין שבעת הכלים בזהר, פרשת תזריע, עמ' 47ב. כל המשכה נעשית באמצעות שם הוי"ו: הוי"ו היא צמצום וכו'.

ולכן בכדי שיהיה ירידה והשפלה זו מבחי' שם הוי"ו בז' קולות האלו מקדימים בחי' הבו לה' כבוד הוא ענין מקיף והארה יתירה כדי להיות נמשך אח"כ הז' קולות.

לכן, כדי שתהיה ירידה והשפלה זו מבחינת שם הוי"ו אל שבעת הקולות האלה, מקדימים את הבחינה של "הבו לה' כבוד". זהו אור מקיף ותוספת הארה, כדי שאחר כך יוכלו שבעת הקולות להימשך.

והכבוד הזה צריך להמשיך מתחלה קודם הז' קולות (בר"ח [בראשית חכמה] פ"ב [פרק ב'] משער היראה הביא מהרע"מ [מהרע"א מהימנא] פ' פנחס דרנ"ה ע"ב בענין הראני נא את כבודך שהוא בחי' כתר עליון כו' וע' בזהר בהעלותך דקנ"ד א' בענין קרנו תרום בכבוד

את הכבוד הזה צריך להמשיך תחילה, לפני שבעת הקולות. (בראשית חכמה, פרק ב' בשער היראה, מביא מרע"א מהימנא, פרשת פינחס, עמ' 255ב, בענין "הראני נא את כבודך", שזו בחינת כתר עליון וכו'; וראו בזהר, בהעלותך, עמ' 154א, בענין "קרנו תרום בכבוד";

והיינו כי פ"י הבו לה' כבוד היינו איך שבאמת למעלה הוא היש וכולא קמיה כלא ממש חשיבא ועמ"ש בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר מענין כבוד חכמים ינחלו כו' ע"ש)

כלומר, פירוש "הבו לה' כבוד" הוא שלמעלה, באמת, הוא היש, ו"כולא קמיה כלא ממש חשיבא" — הכול נחשב לפניו לאין ממש. ראו את מה שנכתב בביאור על הפסוק "כי ביום הזה יכפר", בענין "כבוד חכמים ינחלו" וכו'; עיינו שם.)

וכן הוא הענין שנותנין מתנה לכבוד חתן וכלה לפי שנעשה יחוד חדש כי חתן חות דרגא וכלה כלתה נפשי ממטה למעלה.

וכך גם בענין נתינת מתנה לכבוד חתן וכלה: הדבר נעשה משום שנוצר ייחוד חדש. חתן פירושו ירידה של מדרגה, וכלה היא "כלתה נפשי" — השתוקקות הנפש מלמטה למעלה.

והם שני הפכים שמתייחדים וכדי להמשיך יחוד חדש כזה צריך להמשיך תחלה בחיי כבוד שהיא תוספת הארה בבחי' מקיף.

הם שני הפכים שמתייחדים, וכדי להמשיך ייחוד חדש כזה צריך להמשיך תחילה את בחינת הכבוד, שהיא תוספת הארה בדרך מקיף.

17 ועדי' הקריבו הנשיאים בחנוכת המזבח קערות ומזרקי כסף וכפות זהב אף שמנחת נדבה מביאה בכפיפה מצרית רק הנשיאים עשו לכבוד ולתפארת

ובאותו אופן, בחנוכת המזבח הקריבו הנשיאים קערות כסף, מזרקות כסף וכפות זהב, אף שמנחת נדבה מובאת בסל מצרי; אלא שהנשיאים עשו זאת "לכבוד ולתפארת".

וזה היה ג"כ ענין הקרבת הקטרת על מזבח החיצון שאינו דבר ההוה כלל שדבר ההוה היינו קרבנות תמידין כו' רק כמו שמחנכין התינוק ע"י מתנה יתירה דוקא.

וזה היה גם עניין הקטרת הקטורת על המזבח החיצון, שאינה חלק מהעבודה הקבועה כלל — העבודה הקבועה היא קרבנות התמיד וכו' — אלא בדומה לכך שמחנכים ילד דווקא באמצעות מתנה נוספת.

כך היה ענין הקרבת הקטרת שהוא המשכת בחי' מקיפים וכך הוא ענין הכבוד שע"י יוכל להיות אח"כ סדר הקרבנות תמידין כסדרן וכו' זהו ענין חינוך המזבח כנודע:

כך היה ענין הקרבת הקטורת, שהיא המשכת בחינת המקיפים; וכך גם ענין הכבוד, שבאמצעותו יכול היה לבוא לאחר מכן סדר הקרבנות, "תמידין כסדרן" וכו'. זהו ענין חנוכת המזבח, כידוע.

18 אך כדי להיות המשכת קטרת שהוא בחי' מקיף צ"ל משיחת המזבח בשמן המשחה. כי שמן המשחה הוא ממוצע בין פנימי למקיף

אך כדי שתימשך הקטורת, שהיא בחינת מקיף, צריך למושח את המזבח בשמן המשחה. שמן המשחה הוא ממוצע בין הפנימי למקיף;

כי שמן הוא משקה ובשמן המשחה היה מעורב בשמים ראש מר דרור קנמן בשם כו' שהוא ענין הריח הרי שהיה תערובות בחי' פנימי ומקיף.

שהרי שמן הוא משקה, ובשמן המשחה היו מעורבים בשמים: "ראש מר דרור, קנמן בשם" וכו', שהם עניין הריח. נמצא שהיו מעורבות בו בחינות של פנימי ומקיף.

19 ומ"מ בחי' מקיף נקרב ביום המשח שהכל בחי' א'. משא"כ שאר הקרבנות שהם אכילת המזבח ולזבח השלמים כל הבקר לעולה כו' היה אחרי המשח.

אף על פי כן, הבחינה המקיפה הוקרבה "ביום המשח אותו", שכן הכול הוא בחינה אחת. אבל שאר הקרבנות, שהם בחינת אכילת המזבח — "ולזבח השלמים", "כל הבקר לעולה" וכי' — היו "אחרי המשח אותו".

שמתחלה היה צ"ל בחי' המקיף לחינוך ואח"כ היתה אכילת המזבח ולכך בקרבנות שהם אכילת המזבח כתיב אחרי המשח אותו. ובקטרת והבאת הקערות שהם בבחי' מקיף ובחי' כבוד כתיב ביום המשח.

תחילה היה צורך בבחינה המקיפה לשם החינוך, ורק לאחר מכן באה אכילת המזבח. לכן בקרבנות שהם בחינת אכילת המזבח נאמר "אחרי המשח אותו"; ואילו על הקטורת ועל הבאת הקערות, שהן בבחינת מקיף ובבחינת כבוד, נאמר "ביום המשח אותו".

(ואפשר עדי"ז יש לפרש מ"ש ברכות נשא פרשה י"ג וז"ל [וזה לשונו] כתיב זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו והלא קערה אחת היתה ומזרק אחד היה וכף אחת היתה ביום המשח אותו מה ת"ל קערות כסף שתיים עשרה וגו')

(ואפשר שבדרך זו ניתן לפרש את הנאמר ברכות נשא, פרשה י"ג, וזו לשונו: "כתוב: 'זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו'. והרי ביום המשח אותו הייתה קערה אחת, מזרק אחד וכף אחת; מדוע נאמר בפסוק 'קערות כסף שתיים עשרה וגו'?"

אלא העלה עליהם כאלו כולם הקריבו ביום ראשון וביום אחרון עכ"ל [עד כאן לשונו]. וכ"ה עוד שם פי' י"ד ובשה"ש [ובשיר השירים] ע"פ כולך יפה רעיתי

"אלא החשיב להם כאילו כולם הקריבו ביום הראשון וביום האחרון". עד כאן לשונו. וכך נאמר גם שם, בפרשה י"ד, ובמדרש שיר השירים על הפסוק "כולך יפה, רעייתי".

והיינו שבחי' הקטרת והבאת הקערות של כולם הוא בבחי' ביום המשח אותו וע"ז אמר כאילו הקריבו כולם ביום ראשון ובחי' הקרבנות ולזבח השלמים הוא בכולן בבחי' אחרי המשח אותו וזהו וביום אחרון):

כלומר, בחינת הקטורת והבאת הקערות של כולם היא בבחינת "ביום המשח אותו", ועל כך נאמר "כאילו הקריבו כולם ביום הראשון"; ואילו בחינת הקרבנות ו"לזבח השלמים" של כולם היא בבחינת "אחרי המשח אותו", וזהו "וביום האחרון".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/7

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק